

Obsah

1	UMĚLÁ INTELIGENCE – MÝTY A SKUTEČNOST	14
2	POČÍTAČE A UMĚLÁ INTELIGENCE.....	23
3	DEFINICE UMĚLÉ INTELIGENCE A ZÁKONY ROBOTIKY.....	26
4	MOZEK, CENTRUM INTELIGENCE	30
5	UMĚLÉ NEURONY A UMĚLÉ NEURONOVÉ SÍTĚ.....	38
5.1	BIOLOGICKÁ PODOBNOST.....	41
5.2	OBEČNÉ SCHÉMA NEURONOVÉ SÍTĚ.....	45
5.3	JAK SÍŤ FUNGUJE	46
5.4	LINEÁRNÍ A NELINEÁRNÍ SEPARABILITA TŘÍD.....	48
5.5	JAK FUNGUJE LIDSKÝ MOZEK	49
5.6	NEURONOVÉ SÍTĚ A CO S NIMI.....	50
6	MLHAVÁ LOGIKA, ANEB MYŠLENÍ LZE NAPODOBIT I JINAK	55
6.1	JAK FUNGUJE.....	57
7	DARWINOVA EVOLUČNÍ TEORIE A UMĚLÁ INTELIGENCE	64
7.1	GENETICKÉ A EVOLUČNÍ ALGORITMY OBEČNĚ.....	67
8	UMĚLÁ INTELIGENCE NEBO EVOLUČNÍ MATEMATIKA?.....	74
9	LOGIKA A INTELIGENCE	77
10	VŠE SOUVISÍ SE VŠÍM	78
11	JAK MOHOU STROJE VIDĚT.....	82
11.1	FRAKTÁLNÍ GEOMETRIE A STROJOVÉ VIDĚNÍ	86
11.2	JAK SE BUDUJÍ FRAKTÁLY	89
11.3	FRAKTÁLNÍ VIDĚNÍ.....	91
11.4	PROČ BY MĚLY STROJE VIDĚT	94
12	JAK MOHOU STROJE SLYŠET A MLUVIT	94
12.1	ZÁZNAM ZVUKOVÉHO SIGNÁLU	96
12.2	ROZPOZNÁVÁNÍ ŘEČI – METODY A PŘÍSTUPY	98
12.3	SYNTÉZA ŘEČI	99
12.4	BUDOUCNOST STROJOVÉ ŘEČI.....	100
13	UMĚLÝ ŽIVOT	102
14	META-INTELIGENCE, ANEB MYSLÍM, TEDY JSEM	106
15	BIOKYBERNETIKA, FANTAZIE ČI SKUTEČNOST	116
16	ROBOTY VČERA, DNES A ZÍTRA – ANEB KAM TO VŠECHNO POVEDE.....	121

17	INTERNET, POČÍTAČOVÉ VIRY A UMĚLÁ INTELIGENCE	126
18	UMĚLÁ INTELIGENCE, EKONOMIE A NEZAMĚSTANOST	132
19	UMĚLÁ INTELIGENCE A VOJENSTVÍ	133
20	ZÁVĚR	135
21	REJSTŘÍK	137
22	POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	140

Seznam obrázků

OBR. 1	GOLEM, JEHO POČÁTEK A KONEC	14
OBR. 2	NÁVOD NA GOLEMA V HEBREJŠTINĚ.....	15
OBR. 3	PRAHA A ALCHEMISTÉ	16
OBR. 4	DEEP BLUE – „HLUBOKÁ MODŘ“	17
OBR. 5	STROJEK Z ANTIKÝTHÉRY – REKONSTRUKCE A ORIGINÁLNÍ FRAGMENTY	18
OBR. 6	SOJOUNER A ADA BYRON	19
OBR. 7	POČÍTAČ „COLOSSUS“	19
OBR. 8	JOHN VON NEUMANN	19
OBR. 9	TECHNOLOGIE BUDOUCNOSTI ???.....	23
OBR. 10	PAPYROVÝ DOKUMENT	31
OBR. 11	BIOLOGICKÉ NEURONY – SCHEMATICKÝ NÁČRT	32
OBR. 12	A) PRŮŘEZ MOZEČKEM, B) NERVOVÁ VLÁKNA S NEURONY (20 000 × ZVĚTŠENO).....	34
OBR. 13	PRVNÍ MODEL NEURONU ZE 40. LET	39
OBR. 14	SCHÉMATICKÁ PODOBNOST TECHNICKÉHO A BIOLOGICKÉHO NEURONU	41
OBR. 15	SCHÉMA SYNAPSE	42
OBR. 16	VÍCEVRSTVÁ SÍŤ	44
OBR. 17	RŮZNÉ TOPOLOGIE NEURONOVÝCH SÍTÍ.....	46
OBR. 18	NELINEÁRNÍ HRANICE MEZI TŘÍDAMI	48
OBR. 19	LINEÁRNÍ A NELINEÁRNÍ SEPARABILITA.....	49
OBR. 20	MEMORY SWITCH A ČTVEREC	50
OBR. 21	ROZEZNÁVÁNÍ PÍSMO POŠKOZENÉHO ŠUMEM POMOCÍ NEURONOVÉ SÍTĚ	51
OBR. 22	PŘEDPOVĚĎ CHOVÁNÍ SLUNCE POMOCÍ NEURONOVÉ SÍTĚ	54
OBR. 23	BINÁRNÍ LOGIKA VERSUS FUZZY LOGIKA.....	58
OBR. 24	FUZZY PŘÍŘAZENÍ DO VĚKOVÝCH SKUPIN A OHODNOCENÍ VÝŠKY OSOBY.....	59
OBR. 25	PRAVIDLA IF–THEN PRO OHODNOCENÍ VÝŠE SPROFITNÉHO	60
OBR. 26	FUZZY UVAŽOVÁNÍ O VÝŠI SPROFITNÉHO	61
OBR. 27	PRINCIP FUZZY ODVOZOVÁNÍ VÝŠE SPROFITNÉHO	62
OBR. 28	FUZZY ŘÍZENÍ COUVÁNÍ NÁKLADNÍHO VOZU A), FUZZY RELACE B)	64
OBR. 29	ELEMENTÁRNÍ KATASTROFA – ZÁHYB (VLEVO) A PYRAMIDA (VPRAVO), VIZ [31]	67
OBR. 30	POČÍTAČOVÉ ZOBRAZENÍ DNA.....	68
OBR. 31	SOFTWAREVÉ BYTŮSTKY POUŽITÉ V EVOLUČNÍCH PROCESECH	70
OBR. 32	EVOLUČNÍ ŠLECHTĚNÍ NEURONOVÝCH SÍTÍ.....	72
OBR. 33	VÝVOJ KOEXISTENCE DRUHŮ PREDÁTOR – KOŘIST	73

OBR. 34	BIFURKAČNÍ DIAGRAM KOEXISTENCE DRUHŮ	73
OBR. 35	EVOLUČNÍ VÝVOJ „PROGRAMŮ“ POMOCÍ GENETICKÉHO PROGRAMOVÁNÍ	75
OBR. 36	„PROGRAMY“ LZE VIZUALIZOVAT POMOCÍ TZV. „STROMŮ“	76
OBR. 37	... NEBO KLASICKY	76
OBR. 38	POMOCÍ GENETICKÉHO PROGRAMOVÁNÍ LZE HLEDAT	76
OBR. 39	ORIGINÁLNÍ MODEL	80
OBR. 40	MODEL S EVOLUČNĚ VÝSLECHTĚNÝMI TERMÝ	81
OBR. 41	MODEL S EVOLUČNĚ VÝSLECHTĚNÝMI RELACEMI	81
OBR. 42	AMPLITUDOVÁ DISKRETIZACE	83
OBR. 43	REPREZENTACE OBJEKTU V OBRAZE	84
OBR. 44	VLV PRAHU NA KVALITU OBRAZU V PROCESU SEGMENTACE	85
OBR. 45	POPIS OBJEKTU V OBRAZE	85
OBR. 46	FRAKTÁL KLEOPATRA A PYTHAGORŮV STROM	87
OBR. 47	B.B. MANDELBROTT	88
OBR. 48	PRINCIP AFINNÍCH TRANSFORMACÍCH	90
OBR. 49	TVORBA FRAKTÁLU STROM	90
OBR. 50	... A JEHO REÁLNÝ EKVIVALENT	90
OBR. 51	TVORBA FRAKTÁLŮ	91
OBR. 52	PŘINCIP FRAKTÁLNÍHO VIDĚNÍ	92
OBR. 53	FRAKTÁL STROMY A JEJICH SKUTEČNÝ EKVIVALENT	92
OBR. 54	GRAFICKÁ VIZUALIZACE EVOLUCE – EVOLUČNÍ VÝVOJ FRAKTÁLU „VÍR“	93
OBR. 55	ČASOVÝ PRŮBĚH RŮZNÝCH AKUSTICKÝCH SIGNÁLŮ	97
OBR. 56	WOLFRAMOVA KNIHA A JEDEN Z „PRODUKTŮ“ BUNĚČNÝCH AUTOMATŮ	103
OBR. 57	FÁZE HRY ŽIVOTA A) A RŮZNÉ CHOVÁNÍ BUNĚČNÉHO AUTOMATU B)	104
OBR. 58	ARISTID LINDENMAYER (1925–1989) A ROSTLINY V INTERPRETACI L–SYSTÉMŮ	104
OBR. 59	UKÁZKA RŮZNÝCH BIOMORFŮ DLE DAWKINSE	105
OBR. 60	UMĚLÉ ROSTLINNÉ CELKY A KOEXISTUJÍCÍ DRUHY, ROSTLINA	106
OBR. 61	DEMONSTRATIVNÍ UKÁZKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ POUŽÍVANÉ NORNÝ	108
OBR. 62	REÁLNÝ (NEÚPLNÝ) ELEKTRONICKÝ OBRAZ SÍTĚ INTERNET Z ROKU 1999	110
OBR. 63	SAMOORGANIZACE	111
OBR. 64	PŘÍKLAD SAMOORGANIZACE, BĚLOUSOV–ŽABOTINSKÉHO REAKCE	112
OBR. 65	ELLIOTOVA VLNA	114
OBR. 66	SLUNCE A PŘÍKLAD ELLIOTOVY VLNY	115
OBR. 67	EKVIVALENCE MEZI CHEMICKÝMI SEKVENCEMI V DNA A BINÁRNÍMI V PC	118
OBR. 68	OČNÍ IMPLANTÁT A) A JEHO APLIKACE NA OKU KRÁLÍKA B)	119
OBR. 69	IMPLANTÁTY – PROTÉZY PRO UCHO	119
OBR. 70	NANOTECHNOLOGIE	120
OBR. 71	BUDOUCNOST UMĚLÉ INTELIGENCE V SYNTÉZE S BIOORGANIZMY	121
OBR. 72	ANALOGOVÉ ROBOTY SIMULUJÍCÍ HMYZ (BEZ ŘÍDÍCÍCH MIKROPROCESSORŮ)	122
OBR. 73	ROBOT – VOJENSKÝ VRTULNÍK (SIKORSKI)	122
OBR. 74	„INTELIGENTNÍ“ VOZÍTKO SOJOURNER Z PROJEKTU PATHFINDER NA MARSU	123
OBR. 75	JIŽ DNES JSOU LIDÉ SCHOPNI NAPODOBIT ČLOVĚKA POMOCÍ ROBOTŮ	124
OBR. 76	DALŠÍ VYUŽITÍ ROBOTŮ – VESMÍR	125
OBR. 77	UMĚLECKÉ MODEL Y UMĚLÉHO ŽIVOTA V POČÍTAČÍCH	129
OBR. 78	... NEBO UMĚLÝ ŽIVOT OBEČNĚ?	129
OBR. 79	PRINCIP NAKAŽENÍ – NEDESTRUKTIVNÍ MNOŽENÍ	130

OBR. 80	VOJENSKÉ APLIKACE TANK A ROBOT VRTULNÍK.....	133
OBR. 81	PŘEDSTAVY MINULOSTI A JAPONSKÁ REALITA FIRMY HONDA	135
OBR. 82	LUNOCHOD – JEDEN Z PŘEDCHŮDCŮ ROBOTICKÝCH SOND	136

Seznam tabulek

TAB. 1	VYŠŠÍ MOZKOVÉ FUNKCE U RŮZNÝCH ŽIVOČICHŮ.....	36
TAB. 2	ROZDÍLY MEZI PC A NEURONOVOU SÍŤÍ	40